

Izveštaj o realizaciji mjera naloženih aktuelnom okolinskom dozvolom operateru „ArcelorMittal Zenica“ d.o.o. Zenica

Pregled mjera naloženih aktuelnom okolinskom dozvolom operateru „ArcelorMittal Zenica“ d.o.o. Zenica sa konstatovanim nivoom realizacije istih po pojedinim departmentima i odjeljenjima u integralnom sistemu predstavljen je u nastavku:

Sistem upravljanja zaštitom okoliša

1. Uskladiti i održavati efikasan sistem za upravljanje zaštitom okoliša, koji će ispunjavati zahtjeve iz okolinske dozvole i zakonske regulative vezane za zaštitu okoliša. Sistemom upravljanja zaštitom okoliša naročito treba izvršiti procjenu svih aktivnosti u pogonima i postrojenjima vezano za što efikasnije smanjivanja/minimiziranje emisija i produkcije otpada. Sistem upravljanja zaštitom okoliša treba zasnivati na integriranju mjera zaštite okoliša u sve sektore, poslove i aktivnosti na način da zaštita okoliš postane obaveza svakog zaposlenika kod obavljanja redovnih aktivnosti;

Rok: stalna obaveza

Realizacija: Realizaciju ove mjere operater dokazuje evidencijom obaveze kroz procedure monitoringa, identifikacije i ocjene okolinskih aspekata koje su ažurirane 27.02.2023. godine.

2. Uvesti i održavati sistem upravljanja zaštitom zraka (smanjivanje i kontrola emisija u zrak) uključujući nadzor nad tehničkom ispravnošću i funkcionalnošću tehničkih sistema za otprašivanje/ prečišćavanje otpadnih plinova, kontrolu njihove efikasnosti i redovno kvalitetno održavanje kao i nadzor nad nekontrolisanim emisijama u cilju što efikasnijeg smanjivanja emisija ispod propisanih graničnih vrijednosti. Sistem upravljanja zaštitom zraka treba da obezbijedi periodičnu analizu postignutih efekata poboljšanja rada i efikasnosti tehničkih sistema za prečišćavanje i smanjivanje emisija u zrak na osnovu koje obavezno treba poduzimati i provoditi korektivne mjere. O nalazima tehničke ispravnosti i funkcionalnosti tehničkih sistema, svim pojavama prekomjerne kontrolisane i nekontrolisane emisije i postignutim poboljšanjima treba voditi urednu evidenciju;

Rok: - za uvođenje sistema upravljanja zaštitom zraka 2022. godine

- za održavanje sistema upravljanja zaštitom zraka je stalna obaveza

Realizacija: Realizaciju ove mjere operater dokazuje evidencijom i planom kontinuiranog i periodičnog monitoringa i planom i evidencijom realizacije održavanja sistema kontinuiranog monitoringa.

3. Uvesti i održavati sistem upravljanja tehnološkim vodama i tehnološkim otpadnim vodama zasnovan na hijerarhiji prioriteta upravljanja vodama u cilju smanjivanja količina tehnoloških voda i količina tehnoloških otpadnih voda i tereta njihovog zagađenja sukladno preporukama NRT i zakonskoj regulativi, uključujući nadzor nad tehničkom ispravnošću i funkcionalnošću sistema za prečišćavanje tehnoloških otpadnih voda, kontrolu njihove

efikasnosti i redovno kvalitetno održavanje kao i nadzor nad nekontrolisanim emisijama u vode u cilju što efikasnijeg smanjivanja količina voda i emisija u vode ispod propisanih graničnih vrijednosti. Sistem upravljanja vodama treba da obezbjedi periodičnu analizu postignutih efekata poboljšanja rada i efikasnosti tehničkih sistema za prečišćavanje i smanjivanje emisija u vode na osnovu koje obavezno treba poduzimati i provoditi korektivne mjere, o čemu treba voditi urednu evidenciju;

Rok: - za uvođenje sistema upravljanja vodama 2022. godine

- za održavanje sistema upravljanja vodama je stalna obaveza

Realizacija: Realizaciju ove mjere operater dokazuje zapisima o nadzoru nad tehničkom ispravnosću sistema za prečišćavanja tehnoloških otpadnih voda i načinu praćenja efikasnosti i rezultatima poboljšanja rada u vidu provođenja korektivnih mjera koje se predlažu departmentima koji obezbjeđuju nabavku usluge tretmana tehnoloških otpadnih voda.

4. Uskladiti i održavati sistem upravljanja otpadom prema hijerarhiji prioriteta upravljanja otpadom u cilju smanjivanja produkcije otpada, odnosno količina otpada kroz povrat u cilju iskorištavanja, recikliranja i konačnog zbrinjavanja neiskoristivog otpada uključujući konačno zbrinjavanje opasnog otpada prema uvjetima iz Plana upravljanja otpadom i zahtjevima iz zakonske regulative. Sistem upravljanja otpadom treba da obezbjedi periodičnu analizu postignutih efekata na osnovu koje obavezno treba poduzimati i provoditi korektivne mjere, o čemu treba voditi urednu evidenciju;

Rok: - za usklađivanje sistema upravljanja otpadom 180 dana od izdavanja okolinske dozvole

- za održavanje sistema upravljanja otpadom je stalna obaveza

Realizacija: Operater ne može dokazati pridržavanje propisanih procedura kada su u pitanju tehnološki muljevi, način skladištenja i krajnjeg zbrinjavanja pojedinih vrsta troske.

5. Pripremiti i donijeti plan upravljanja zaštitom okoliša u cilju održavanja sistema upravljanja zaštitom okoliša i integriranja zaštite okoliša u sistem upravljanja kompanijom i pogonima/postrojenjima te pojedinim sektorima važnim za ostvarivanje ciljeva zaštite okoliša. Ovim Planom obavezno treba definisati mjere i aktivnosti, rokove i nosioce realizacije te prijedlog budžeta za realizaciju mjera i aktivnosti i izvještavanje;

Rok: 120 dana od izdavanja okolinske dozvole

Realizacija: Operater nije izradio „Plan upravljanja okolišem“ te realizaciju ove mjere dokazuje isključivo Poslovníkom i ciljevima upravljanja okolišem u kojima su naznačene obaveze i zaduženja pojedinih nosioca realizacije i frekvencnost realizacije ciljeva.

6. Revidovati i uskladiti procedure vezane za postupanje u akcidentnim situacijama (PS-4.4.7-1 Z/E Reagovanje u slučajevima kriznih situacija, PS-4.4.6-1 E,Z Upravljanje opasnim materijama, PS-4.4.3-1Z Identifikacija rizika, procjena i određivanje kontrola, PS-4.4.7-2Z Pozivanje kola hitne pomoći i PS-4.4.7-5Z,E Pozivanje kola vatrogasne jedinice) u cilju uspostavljanja i održavanja efikasnog sistema upravljanja zaštitom okoliša u akcidentnim situacijama. Sa procedurama za postupanje u akcidentnim situacijama i mjerama koje treba poduzeti radi preveniranja akcidentnih situacija i otklanjanja posljedica u slučaju eventualnih pojava akcidentnih situacija obavezno treba informisati sva odgovorna lica u cilju pravilnog djelovanja;

Rok: - za revidovanje i usklađivanje procedura i uspostavu sistema upravljanja zaštitom okoliša u akcidentnim situacijama je kraj 2022.

- za održavanje/funkcionisanje sistema upravljanja zaštitom okoliša u akcidentnim situacijama je stalna obaveza

Rok: najkasnije kraj 2023. godine

Realizacija: Realizaciju ove mjere operater dokazuje postojanjem procedura navedenih u popisu obaveza od kojih je revidirana procedura PS-4.4.7-1 Z/E Reagovanje u slučajevima kriznih situacija (oktobar 2022), procedura PS-4.4.3-1Z Identifikacija rizika, procjena i određivanje kontrola (oktobar 2022). Nije revidirana procedura PS-4.4.6-1 E,Z Upravljanje opasnim materijama.

7. Provesti detaljnu analizu svih kontrolisanih i nekontrolisanih emisija iz pogona i postrojenja AMZ u cilju ocjene uticaja na kvalitet zraka i sa posebnim osvrtom na imisione vrijednosti prašine, SO₂, NO_x, CO, PAH i benzena kao i obezbjeđenja uvjeta za upravljanje kvalitetom zraka u zeničkoj kotlini, a izvještaj o rezultatima provedene analize dostaviti u Registar o postrojenjima i zagađivanjima Zeničko-dobojskog kantona radi ažuriranja podataka vezanih za emisije iz aglomeracije Zenica;

Rok: kraj 2023. godine

Realizacija: Mjera nije realizirana.

8. Izrada i uspostavljanje akcionog plana za sprečavanje i kontrolu emisija prašine iz difuznih izvora u okviru sistema upravljanja zaštitom okoliša u kompaniji AMZ u skladu sa kriterijima i preporukama NRT;

Rok: - priprema Akcionog plana: 31.03.2024. godine

- provedba mjera iz Akcionog plana je stalna obaveza

Realizacija: Realizaciju ove mjere operater dokazuje uspostavljenim akcionim planovima po pojedinim pogonima.

9. Provesti postupak procjene uticaja na okoliš i pribavljanja rješenja o odobravanju Studije o procjeni uticaja na okoliš za prestanak rada i zatvaranje pogona/postrojenja stara Toplana u skladu sa članom 68. stav 2. alineja c) Zakona o zaštiti okoliša;

Rok: juni 2023. godine

Realizacija: Mjera nije realizirana.

10. Poduzeti i provesti sve mjere za izbjegavanje rizika od zagađenja/ugrožavanja okoliša i za povrat lokacije na kojoj se nalazi pogon/postrojenja stara Toplana u zakonom propisano stanje okoliša predviđene Studijom o procjeni uticaja na okoliš i planom za aktivnosti zatvaranja i postupke nakon zatvaranja stare Toplane, u skladu sa NRT i odredbama člana 84. stav 1. alineja f) Zakona o zaštiti okoliša

Rok: najkasnije do kraja 2023. godina

Realizacija: Mjera nije realizirana.

11. Provesti obuku svih zaposlenika čiji rad može imati značajan uticaj na okoliš, prema posebnom planu obuke i provjeriti stečeno znanje od strane stručnih lica iz oblasti inženjerstva zaštite okoliša o čemu treba voditi urednu evidenciju;

Rok: 2022 i dalje svake treće godine

Realizacija: Realizaciju ove mjere operater dokazuje isključivo samo za novoprimljene uposlenike u okviru opšte obuke prema internoj proceduri.

12. Redovno voditi evidenciju o poduzetim mjerama i postignutim efektima primjene sistema upravljanja zaštitom okoliša, te mjerama iz Okolinske dozvole i Plana upravljanja otpadom;

Rok: stalna obaveza

Realizacija: Realizaciju ove mjere operater dokazuje isključivo internom evidencijom u sektoru Zaštita okoliša koji ne uključuje i evidenciju postignutih efekata.

13. Osigurati kadrovske i finansijske uvjete za efikasniji rad Sekcije za zaštitu okoliša kako bi mogla ispunjavati sve zahtjeve iz okolinske dozvole i zakonske regulative vezane uključujući vršenje nadzora i operativnog upravljanja svim mjerama i aktivnostima vezanim za zaštitu okoliša koje proističu iz zakonske regulative, sukladno preporukama iz NRT. Sadašnji kadrovski kapacitet Sekcije za zaštitu okoliša ne može osigurati implementaciju operativnog sistema upravljanja zaštitom okoliša.

Rok: 2022. godina i dalje stalna obaveza

Realizacija: U "Sekciji za zaštitu okoliša" nije bilo kadrovskih izmjena u pogledu povećanja broja uposlenih.

14. Održavati sistem upravljanja zaštitom okoliša prema standardu BAS EN ISO 14001, uključujući preispitivanje postignutih efekata i pripremu akcionog plana za poboljšanje operativnog sistema upravljanja okolišem;

Rok: 2022. godina i dalje stalna obaveza

Realizacija: Operater posjeduje certifikat prema standardu BAS EN ISO 14001. Preispitivanje postignutih efekata se provodi kroz interne i eksterne audite a poboljšanje sistema kroz postavljene korektivne mjere u okviru ovih audita.

15. Uspostaviti i redovno realizovati program održavanja automatske mjerne opreme za monitoring emisija u zrak (AMS sistema) angažovanjem osposobljene stručne ustanove ili interno osposobljenog osoblja i izdavanjem potvrde o servisiranju/održavanju AMS sistema o čemu treba voditi urednu evidenciju;

Rok: stalna obaveza

Realizacija: Program održavanja AMS sistema se provodi kroz provođenje procedura Qal 2 i Qal 3.

16. Izraditi izvještaj za Registar postrojenja i zagađivanja i dostaviti ga Ministarstvu najdalje do 30.06. tekuće godine za prethodnu godinu u skladu sa Pravilnikom o registrima postrojenja i zagađivanjima ("Sl. novine FBiH", broj: 82/07), kao i Uputstvu za popunjavanje baze podataka - elektronskih obrazaca za BH PRTR;

Rok: 30.06. tekuće godine

Realizacija: Mjera je u proteklom periodu redovno realizirana.

Pogon BOF čeličana

1. Poduzeti i provesti mjere za smanjivanje emisije prašine od primarnog otprašivanja konvertora (dimnjak gazočistke) u cilju smanjivanja emisija prašine ispod dozvoljenih graničnih vrijednosti;

Rok:- za izradu rješenja 2023. godina

- za realizaciju projekta 2025. godina

Realizacija: Mjera nije realizirana. Projektno rješenje nije izrađeno. Projekat nije realiziran.

2. Poduzeti i provesti mjere za otklanjanje uzroka povećane emisije prašine na dimnjaku vrećastog filtera ATU-3, ATU-4, ATU-6 i ATU-7 u Odjeljenju pripreme nemetalnih dodataka i ferolegura u cilju zahvatanja svih difuznih izvora prašine i smanjivanja emisija prašine ispod dozvoljenih graničnih vrijednosti;

Rok:- za izradu projektnog rješenja 2023. godina

- za realizaciju projekta 2024. godina

Realizacija: Mjera nije realizirana. Projektno rješenje nije izrađeno. Projekat nije realiziran.

3. Poduzeti i provesti mjere za otklanjanje uzroka povećane emisije prašine na dimnjaku vrećastog filtera ATU-1 u na mikserima koji se koristi kao rezerva za otprašivanje miksera u slučaju prestanka rada vrećastog filtera sekundarnog otprašivanja BOF-čeličane u cilju smanjivanja emisija prašine ispod dozvoljenih graničnih vrijednosti;

Rok: 2023. godina

Realizacija: Nisu provedene mjere za otklanjanje uzroka povećane emisije prašine na dimnjaku vrećastog filtera ATU-1.

4. Dnevni, sedmični i mjesečni nadzor nad tehničkom ispravnošću i funkcionalnošću svih tehničkih sistema za otprašivanje/prečišćavanje u pogonu BOF-čeličana u skladu sa Planom kontrole ispravnosti uređaja za otprašivanje u cilju što njihovog efikasnijeg funkcionisanja i smanjivanja emisija prašine ispod dozvoljenih graničnih vrijednosti o čemu treba voditi urednu evidenciju, koja treba biti dostupna odgovornim licima pogona BOF-čeličane i Departmenta za energetiku i okoliš;

Rok: stalna obveza

Realizacija: Operater posjeduje samo sedmične planove sa komentarima o izvršenim radovima i pregledima pojedinih postrojenja.

5. Periodična kontrola efikasnosti svih tehničkih sistema za otprašivanje/prečišćavanje u pogonu BOF-čeličana u sklopu periodičnog monitoringa emisija u zrak na osnovu koje obavezno treba poduzimati korektivne mjere za otklanjanje uzroka povećanih emisija kada se monitoringom utvrde veće emisije od dozvoljenih graničnih vrijednosti o čemu treba voditi urednu evidenciju;

Rok: prema planu monitoringa emisija

Realizacija: Operater posjeduje samo sedmične planove sa komentarima o izvršenim radovima i pregledima pojedinih postrojenja te izvještaje o održavanju CEMS-a.

6. Redovno kvalitetno održavanje svih tehničkih sistema za otprašivanje/prečišćavanje uključujući pripadajuću opremu i instalacije u cilju obezbjeđenja njihovog efikasnog rada o čemu treba voditi urednu evidenciju;

Rok: stalna obaveza prema planu održavanja

Realizacija: Operater posjeduje samo sedmične planove sa komentarima o izvršenim radovima i pregledima pojedinih postrojenja.

7. Planom održavanja tehnološke opreme i tehničkih sistema za otprašivanje obavezno planirati neophodne mjere za preveniranje tehnoloških poremećaja i incidentnih situacija koje uzrokuju povećane emisije i zagađivanje zraka;

Rok: stalna obaveza

Realizacija: Operater posjeduje samo sedmične planove sa komentarima o izvršenim radovima i pregledima pojedinih postrojenja.

8. Smanjiti emisiju prašine u procesu uduvavanja kisika u konvertor primjenom kombinacije tehnika iz NRT za proizvodnju željeza i čelika (Best Available Techniques Reference Document for Iron and Steel Production, 2013);

Rok: 2023 i dalje stalno

Realizacija: Urađen je redizajn zračne zavjese koja sprečava emisije prašine u postupku uduvavanja kisika na liniji 1 i na liniji 2.

9. Svakodnevno poduzimati i provoditi preventivne i sanacione mjere za smanjivanje i kontrolu difuznih i fugitivnih emisija u pogonu BOF-čeličana uključujući sva postrojenja i uređaje na kojima se javljaju difuzne i fugitivne emisije kao i vanjske radne površine i puteve u pogonu BOF-čeličana (održavanje opreme, čišćenje površina, pranje saobraćajnica, vlaženje vanjskih radnih površina i sl.);

Rok: stalna obaveza

Realizacija: Operater posjeduje akcioni plan za smanjenje difuznih emisija na Konveroru. U izvještajima se konstantno navodi korištenje lošeg „skrpa“.

10. Definirati i provesti mjere za sprečavanje/preveniranje difuznih emisija u zrak na šljakovom dvoru;

Rok: 2023. godina i dalje stalna obaveza

Realizacija: Operater posjeduje akcioni plan za smanjenje difuznih emisija Šljakovom dvoru.

U izvještajima o kontinuiranom mjerenju emisija zagađujućih materija u zrak je konstantno evidentirano prekoračenje graničnih vrijednosti koncentracije prašine

Pogon Aglomeracija

1. Poduzeti i provesti mjere za otklanjanje uzroka povećane emisije prašine na dimnjaku ekshaustora Sinter 1 ispitivanjem efikasnosti hibridnog sistema za otprašivanje HF-5 i provođenjem potrebnih sanacionih mjera i mjera optimizacije u cilju smanjivanja emisija prašine ispod dozvoljenih graničnih vrijednosti;

Rok: 2022. godina

Realizacija: Izvršena je zamjena elektroda (septembar i oktobar 2022.) i vreća u dijelu vrećastog filtera (novembar 2022.)

2. Poduzeti i provesti mjere za otklanjanje uzroka povećane emisije prašine na dimnjaku ekshaustora Sinter 2 ispitivanjem efikasnosti hibridnog sistema za otprašivanje HF-6 i provođenjem potrebnih sanacionih mjera i mjera optimizacije u cilju smanjivanja emisija prašine ispod dozvoljenih graničnih vrijednosti;

Rok: 30. juni 2023. godine

Realizacija: Elektrode su kod HF6 od nehrđajućeg čelika i prema ocjeni operatera ne podliježu potrebi zamjene a vreće u dijelu vrećastog filtera su zamijenjene u maju 2022. godine.

3. Poduzeti i provesti mjere za otklanjanje uzroka povećane emisije prašine na dimnjaku vrećastog filtera F-1 u Odjeljenju hlađenja, drobljenja i klasiranja aglomerata u cilju smanjivanja emisija prašine ispod dozvoljenih graničnih vrijednosti;

Rok: 2023. godina

Realizacija: Remont filtera F1, odnosno, zamjena vreća izvršena u periodu od 04.09.2023 do 20.10.2023. godine.

4. Poduzeti i provesti mjere za otklanjanje uzroka povećane emisije prašine na dimnjaku vrećastog filtera F-2 u Odjeljenju hlađenja, drobljenja i klasiranja aglomerata u cilju smanjivanja emisija prašine ispod dozvoljenih graničnih vrijednosti;

Rok: 2023. godina

Realizacija: remont filtera F2, odnosno, zamjena vreća izvršena u periodu od 04.09.2023 do 20.10.2023. godine.

5. Poduzeti i provesti mjere za otklanjanje uzroka povećane emisije prašine na dimnjaku vrećastog filtera F-3 u Odjeljenju hlađenja, drobljenja i klasiranja aglomerata u cilju smanjivanja emisija prašine ispod dozvoljenih graničnih vrijednosti;

Rok: 2023. godina.

Realizacija: Remont filtera F3, odnosno zamjena vreća izvršena od 04.09.2023. do 03.10.2023. godine.

6. Rekonstrukcija elektrostatičkog otprašivača ESP-5 u Odjeljenju hlađenja, drobljenja i klasiranja aglomerata u cilju smanjivanja emisija prašine ispod dozvoljenih graničnih vrijednosti;

Rok: 30.09.2024. godine

Realizacija: Mjera nije realizirana.

7. Rekonstrukcija elektrostatičkog otprašivača ESP-6 u Odjeljenju hlađenja, drobljenja i klasiranja aglomerata u cilju smanjivanja emisija prašine ispod dozvoljenih graničnih vrijednosti;

Rok: 30.09.2025. godine

Realizacija: Mjera nije realizirana.

8. Osposobiti sistem za automatski monitoring emisija na dimnjacima dimnih ventilatora u Odjeljenju hlađenja, drobljenja i klasiranja aglomerata, uključujući proceduru QAL 2 za ispitivanje automatskog sistema za monitoring emisija u zrak kako bi se osigurala validnost podataka o emisijama;

Rok: 2022. godina

Realizacija: Automatski monitoring uspostavljen, izvršena provjera sa QAL 2.

9. Održavanje tehnoloških parametara sistema za automatsko upravljanje rada elektrostatičkih otprašivača (ESP-5 i ESP-6) i hibridnih filtera (HF-5 i HF-6) u optimalnim vrijednostima u cilju postizanja što veće efikasnosti ovih tehničkih sistema za otprašivanje;

Rok: stalna obaveza

Realizacija: Na osnovu predočene i dostavljene dokumentacije inspektor cijeni da operater nema dokaza o održavanju naloženom ovom mjerom.

10. Dnevni, sedmični i mjesečni nadzor nad tehničkom ispravnošću i funkcionalnošću svih tehničkih sistema za otprašivanje/prečišćavanje u pogonu Aglomeracije u skladu sa Planom kontrole ispravnosti uređaja za otprašivanje u cilju što efikasnijeg njihovog funkcionisanja i smanjivanja emisija prašine ispod dozvoljenih graničnih vrijednosti o čemu treba voditi

urednu evidenciju, koja treba biti dostupna odgovornim licima pogona Aglomeracije i Departmenta za energetiku i okoliš;

Rok: stalna obveza

Realizacija: Na osnovu predočene i dostavljene dokumentacije inspektor cijeni da operater nema dokaza o dnevnom, sedmičnom i mjesečnom redovnom i kvalitetnom nadzoru nad tehničkom ispravnošću i funkcionalnošću svih tehničkih sistema za otprašivanje/prečišćavanje. Postoje pojedine dnevne evidencije konstatovanih kvarova i pojedini izvještaji o izvršenim radovima na otklanjanju kvarova. Department za energetiku i okoliš ne posjeduje evidenciju predviđenu ovom mjerom.

11. Periodična kontrola efikasnosti svih tehničkih sistema za otprašivanje/prečišćavanje u pogonu Aglomeracije u sklopu periodičnog monitoringa emisija u zrak na osnovu koje obavezno treba poduzimati korektivne mjere (mjere sanacije) za otklanjanje uzroka povećanih emisija kada se monitoringom utvrde veće emisije od dozvoljenih graničnih vrijednosti o čemu treba voditi urednu evidenciju;

Rok: prema planu monitoringa emisija

Realizacija: Operater ne posjeduje dokaze (nisu predočeni ni dostavljeni) o prijedlozima korektivnih mjera donešenih na osnovu rezultata monitoringa.

12. Redovno kvalitetno održavanje svih tehničkih sistema za otprašivanje/prečišćavanje uključujući pripadajuću opremu i instalacije u cilju obezbjeđenja njihovog efikasnog rada o čemu treba voditi urednu evidenciju;

Rok: stalna obaveza prema planu održavanja

Realizacija: Operater ne posjeduje evidenciju (nije predočena ni dostavljena) predviđenu ovom mjerom.

13. Planom održavanja tehnološke opreme i tehničkih sistema za otprašivanje obavezno planirati neophodne mjere za preveniranje tehnoloških poremećaja i incidentnih situacija koje uzrokuju povećane emisije i zagađivanje zraka;

Rok: stalna obaveza

Realizacija: Plan održavanja tehnološke opreme i tehničkih sistema za otprašivanje i neophodnih mjera za preveniranje tehnoloških poremećaja i incidentnih situacija koje uzrokuju povećane emisije i zagađivanje zraka nije izrađen.

14. Svakodnevno poduzimati i provoditi preventivne i sanacione mjere za smanjivanje i kontrolu difuznih i fugitivnih emisija u pogonu Aglomeracija uključujući sva postrojenja i uređaje na kojima se javljaju difuzne i fugitivne emisije kao i skladišta rude te istovarnu

stanicu i transport sirovina, vanjske radne površine i puteve u pogonu Aglomeracije (održavanje opreme, čišćenje površina, pranje saobraćajnica, vlaženje vanjskih radnih površina i skladišta rude i sl.);

Rok: stalna obaveza

Realizacija: Nisu predloženi ili dostavljeni zapisi o svakodnevnom provođenju sanacionih mjera za smanjivanje i kontrolu difuznih i fugitivnih emisija u pogonu Aglomeracija.

Izveštaji CEMS-a o mjerenju emisije zagađujućih materija u zrak u ranijem periodu su evidentirali prekoračenja graničnih vrijednosti prašine dok su u 2025. godini koncentracije prašine uglavnom ispod graničnih vrijednosti.

Upravljanje otpadom

1. Uskladiti i održavati operativni sistem (sve potrebne uslove) ekološki ispravnog skupljanja, skladištenja, ponovnog iskorištavanja (internog recikliranja), te konačnog zbrinjavanja odlaganjem neopasnog otpada na kontroliranoj/uvjetnoj deponiji i otpreme opasnih vrsta otpada ovlaštenim operaterima na konačno zbrinjavanje prema uvjetima iz plana upravljanja otpadom i zahtjevima zakonske regulative;

Rok za usklađivanje operativnog sistema za upravljanje otpadom: 180 dana, a održavanje sistema upravljanja otpadom je stalna obaveza

Realizacija: Operater nije uspostavio sistem ekološki ispravnog skupljanja, skladištenja, ponovnog iskorištavanja (internog recikliranja), te konačnog zbrinjavanja odlaganjem neopasnog otpada na kontroliranoj/uvjetnoj deponiji. Operater nema rješenje konačnog zbrinjavanja odlaganjem neopasnog otpada a isti se odlaže unutar industrijskog kruga na privremena odlagališta koja su ograničenog kapaciteta.

2. Unapređenje i razvoj novih tehnologija i procesa kojima će se smanjiti količine otpadnih materijala, efikasno koristiti ulazni materijal i energija. S tim ciljem pratiti preporuke najboljih raspoloživih tehnologija (BAT) za pojedine tehnološke linije;

Rok: stalna obaveza

Realizacija: Ne postoje konkretni dokazi izvršavanja ove obaveze.

3. Postojeće tehnološke procese voditi prema propisima i tehnološkim procedurama/upustvima sa maksimalnim materijalnim iskorištavanjem i energetsom efikasnošću, na način da nastaju minimalne količine otpadnih materija iz procesa i od gotovih proizvoda. Mjeru realizirati definisanjem procedure i izradom upustava za upravljanje procesima;

Rok za definisanje procedure i izradu upustva: 120 dana od dana izdavanja Rješenja o okolinskoj dozvoli, a nakon toga stalna obaveza

Realizacija: Operater posjeduje proceduru - Priprema sirovina za sinterovanje koja je ažurirana 26.03.2024 godine i u koju je unešen zahtjev vođenja tehnološkog procesa prema propisima i tehnološkim procedurama/upustvima sa maksimalnim materijalnim iskorištavanjem i energetsom efikasnošću, na način da nastaju minimalne količine otpadnih materija iz procesa i od gotovih proizvoda. Za ostale tehnološke linije nisu predložene predmetne procedure.

4. Pomoćne procese treba voditi na način racionalnog korištenja potrebnih materijalnih resursa, sirovina, pomoćnih materijala i energije uz sagledavanje mogućnosti ponovne upotrebe. Izraditi procedure i upustva za optimalno vođenje administrativnih i uslužnih djelatnosti (utrošak i mogućnost recikliranja kancelarijskog materijala, tonera, kontroliran otpis računarske opreme, racionalno korištenje sredstava internog saobraćaja i ostalih pomoćnih mašina i uređaja);

Rok za definisanje procedure i izradu upustva: 120 dana od dana izdavanja Rješenja o okolinskoj dozvoli, a nakon toga stalna obaveza

Realizacija: Realizaciju ove mjere operater dokazuje samo kroz "Upustvo za prikupljanje otpada u ArcelorMittal Zenica" od 09.02.2024. godine.

5. Izbor sirovina i pomoćnih materijala vršiti po ekološkim kriterijima u cilju smanjivanja emisija i količina otpada. Operater je dužan provesti procjenu efikasnosti (racionalnog) korišćenja svih sirovinskih materijala u svim tehnološkim procesima u odnosu na jedinicu proizvoda prema NRT u cilju obezbjeđenja racionalne potrošnje sirovinskih materijala i smanjivanja/redukcije količina otpada koji nastaje u tehnološkim procesima. U redovnu proceduru nabave unijeti pomenuti kriterij;

Rok za korekciju procedure: 120 dana od dana izdavanja Rješenja o okolinskoj dozvoli, a nakon toga stalna obaveza

Realizacija: Operater posjeduje proceduru nabave koja u posljednjoj reviziji od 13.11.2023. ne sadrži zahtjev da se izbor sirovina i pomoćnih materijala vrši po ekološkim kriterijima u cilju smanjivanja emisija i količina otpada.

6. Ambalažom za dopremu sirovina, materija i kemijskih sredstava obavezno treba upravljati u skladu sa općim mjerama dobrog poslovanja, propisima zaštite okoliša i propisima upravljanja otpadom, kojima je regulisano korištenje proizvoda sa minimalnim sadržajem ambalažnog otpada. U redovnu proceduru nabave treba unijeti navedeni kriterij;

Rok za korekciju procedure: 120 dana od dana izdavanja Rješenja o okolinskoj dozvoli, a nakon toga stalna obaveza

Realizacija: Operater posjeduje proceduru nabave koja u posljednjoj reviziji od 13.11.2023. godine ne sadrži zahtjev da se ambalažom za dopremu sirovina, materija i kemijskih sredstava obavezno treba upravljati u skladu sa općim mjerama dobrog poslovanja, propisima zaštite okoliša i propisima upravljanja otpadom, kojima je regulisano korištenje proizvoda sa minimalnim sadržajem ambalažnog otpada.

7. Otpad iz proizvodnih procesa ponovo vraćati u procese (reciklirati) svugdje gdje je to tehnološki moguće i ekonomski isplativo, što treba regulirati tehnološkom procedurom;

Rok za izradu procedure: 120 dana od dana izdavanja Rješenja o okolinskoj dozvoli, a nakon toga stalna obaveza

Realizacija: Operater posjeduje „Proceduru pripreme sirovina za proizvodnju čelika” revidiranu 26.02,2024. godine koja samo djelimično kao procedura u sistemu upravljanja kvalitetom daje smjernice predviđene ovom mjerom.

8. Otpad koji nije moguće iskoristiti i reciklirati u vlastitim pogonima/postrojenjima potrebno je predati ovlaštenom operatoru na dalje iskorištavanje i/ili zbrinjavanje u skladu sa ugovorom o preuzimanju, iskorištavanju i zbrinjavanju otpada izuzev neopasnog tehnološkog otpada;

Rok za ugovaranje je 90 dana od izdavanja Rješenja o okolinskoj dozvoli.

Realizacija: Ugovorena je usluga zbrinjavanja pojedinih vrsta otpada sa kompanijama ovlaštenim za ovu djelatnost.

9. Otpad se mora selektivno odlagati na predviđena, opremljena, označena i kontrolirana mjesta/skladišta na način da se izbjegne:

- opasnost po zdravlje ljudi,
- opasnost po biljni i životinjski svijet,
- onečišćenje vode, tla i zraka iznad propisanih graničnih vrijednosti,
- nekontrolirano odlaganje i spaljivanje bilo koje vrste otpada,
- požar ili eksplozija,
- buka i neugodni mirisi,
- pojavljivanje i razmnožavanje štetnih životinjskih i biljnih organizama i sl.

Rok: stalna obaveza

Realizacija: Postoje zasebna kontejnerska i druga mjesta za selektivno sakupljanje otpada u svakom pojedinom pogonu.

10. AMZ je dužan organizovati i provoditi edukaciju odgovornih lica čije radne aktivnosti su vezane za produkciju i upravljanje otpadom u skladu sa posebnim planom edukacije

pripremljenom na osnovu odredbi Zakona o upravljanju otpadom i provedbenih propisa u cilju što efikasnijeg upravljanja otpadom;

Rok za izradu plana edukacije zaposlenika: 90 dana od izdavanja Rješenja o okolinskoj dozvoli i provođenja edukacije najmanje jedanput godišnje o čemu obavezno treba voditi zapise

Realizacija: Plan edukacije izrađen u 2024. godini sa terminima realizacije u 2025. godini.

11. Privremeno odlaganje tehnološkog otpada unutar industrijskog kruga obavezno treba uskladiti sa odredbama Zakona o upravljanju otpadom i Zakona o zaštiti okoliša u pogledu uređenja lokacija i upravljanja odlagalištima, uvažavajući raspoloživi kapacitet svakog odlagališta uređenog/usklađenog sa zakonskom regulativom i Planom upravljanja otpadom;

Rok: kraj 2022. godine

Realizacija: Privremeno odlaganje tehnološkog otpada unutar industrijskog kruga nije usklađeno sa odredbama Zakona o upravljanju otpadom i Zakona o zaštiti okoliša. Obilaskom pojedinih lokacija odlaganja otpadnih materijala i neposrednim opažanjem u inspekcijskim nadzorima je utvrđeno:

- Troska iz pogona Čeličana i visokopečna troska se u periodu dužem od 3(tri) godine odlaže na "odlagalište kod TGA". U planu upravljanja otpadom ova pozicija je označena kao 1-VP granulirana troska i 24-pjenušava troska.
- Usitnjene frakcije čeličanske troske su u značajnoj količini odložene na lokaciji „kod kapije 8“; Ovo odlagalište je u funkciji duže od 3(tri) godine. U Planu upravljanja otpadom ova destinacija nije predviđena za odlaganje troske.
- Formirano je odlagalište sa nepoznatom ali značajnom količinom građevinskog otpada na lokaciji između pogona Aglomeracija i "biohemijskog postrojenja“;
- formirano je novo privremeno odlagalište troske na lokaciji sa lijeve strane saobraćajnice preko puta odlagalište „kod TGA“.
- Na dijelu skladišta " kod Kovačnice" (pozicija 22- Pjenušava troska) se odlažu frakcije usitnjene čeličanske troske i visokopečna troska.
- Skladište mulja na DOOR sistemu je zapunjeno a u blizini je isti nalagerovan u nepoznatoj ali značajnoj količini.
- Taložni bazeni za privremeno odlaganje mulja na lokaciji kod havarijalne jame za ljevanje gvožđa su zapunjeni a oko njih je lagerovana nepoznata ali značajna količina različitih muljeva.

Sav navedeni industrijski otpad, se lageruje na lokacijama unutar industrijskog kruga koje nisu predviđene za trajno odlaganje. Operater trenutno nema rješenje za konačno zbrinjavanje tehnološkog otpada, izuzev VP troske na način prodaje cementarama.

U posljednjim inspekcijskim nadzorima je konstatovano postojanje dvije nelegalne jame iskopane u zemlji u koje se odlažu tehnološki muljevi.

12. Izvršiti detaljan pregled stanja taložnih bazena za privremeno odlaganje mulja na lokaciji kod havarijalne jame za ljevanje gvožđa u cilju utvrđivanja njihove vodopropusnosti i uvjeta za skladištenje mulja na okolinski prikladan način, uključujući i obezbjeđenje kapaciteta za skladištenje mulja, te prema nalazima poduzeti i provesti sve potrebne mjere u cilju ispunjavanja uvjeta za skladištenje mulja;

Rok: - ispitivanje stanja taložnika do kraja 2022. godine

- sanacija taložnika u 2023. godini

Realizacija: Operater nije izvršio detaljan pregled stanja taložnih bazena za privremeno odlaganje mulja na lokaciji kod havarijalne jame za ljevanje gvožđa i nije izvršio sanaciju istih.

13. AMZ i odgovorno lice za upravljanje otpadom su za opasni otpad dužni:

- obezbjeđiti zatvoreni odnosno kontrolirani prostor i odgovarajuće spremnike za skladištenje opasnog otpada,
- voditi zasebnu evidenciju o vrsti/kategoriji i količini opasnog otpada,
- vršiti odvojeno sakupljanje po vrsti odnosno kategoriji opasnog otpada,
- obezbijediti odlaganje/sakupljanje u odgovarajuće spremnike na kojima mora stajati natpis "opasan otpad",
- skupljaču predati prateći list za opasni otpad s podacima o vrsti, količini, porijeklu i načinu pakovanja opasnog otpada,
- čuvati evidenciju najmanje 5 godina, te prema potrebi evidenciju staviti na uvid nadležnoj inspekciji zaštite okoliša;

Rok: Stalna obaveza

Realizacija: Opasni otpad se sakuplja pojedinačno po pogonima. Evidencija o tokovima opasnog otpada je dio ukupne evidencije o otpadu koja se vodi u elektronskoj formi.

14. AMZ je dužan opremiti i urediti centralno skladište za privremeno skladištenje opasnog otpada u skladu sa odredbama Zakona o zaštiti okoliša i Uredbe o selektivnom prikupljanju, pakovanju i označavanju otpada, čiji kapacitet mora zadovoljiti uvjete za bezbjedno skladištenje svih vrsta opasnog otpada, kao i kontrolisani prostor/prostoriju u svim pogonima za sakupljanje opasnog otpada do otpreme u centralno skladište opasnog otpada;

Rok: 180 dana od izdavanja Rješenja o okolinskoj dozvoli

Realizacija: Mjera nije realizirana. Operater nije opremio i uredio centralno skladište za privremeno skladištenje opasnog otpada.

15. Obezbjediti odlagalište/deponiju za odlaganje neopasnog tehnološkog otpada u skladu sa zahtjevima iz zakonske regulative, a do tada neopasni tehnološki otpad treba odlagati na registrovano odlagalište usklađeno sa zahtjevima zakonske regulative;

Rok: najkasnije do kraja 2023. godine

Realizacija: Mjera nije realizirana. Neopasni tehnološki otpad se odlaže uz pojedine pogone - izvore nastanka neopasnog tehnološkog otpada.

16. Uspostaviti i redovno (dnevno) provoditi monitoring i kontrolu nastanka, skladištenja i otpreme otpada po kategorijama i količinama, te voditi urednu evidenciju o nastanku, sakupljanju i otpremi otpada korištenjem prikladnog obrasca u skladu sa Planom o upravljanju otpadom i zakonskom regulativom;

Rok za izradu obrasca i uspostavljanje sistema nadzora je 90 dana dana izdavanja Rješenja o okolinskoj dozvoli i dalje stalna obaveza

Realizacija: Operater posjeduje elektronsku bazu za evidenciju tokova otpada na osnovu koje vrši i kontrolu nastanka, skladištenja i otpreme otpada po kategorijama i količinama.

17. Na osnovu dnevne evidencije o količinama otpada po vrstama, svakog mjeseca unositi podatke u informacioni sistem Fonda za zaštitu okoliša FBiH (u elektronskoj formi), te Fondu ili operateru sistema za upravljanje otpadom dostavljati godišnji izvještaj u skladu sa odredbom člana 11. stav 1. alineja c) Uredbe o informacionom sistemu upravljanja otpadom ("Službene novine FBiH", broj: 97/18);

Rok: Stalna obaveza

Realizacija: Operater unosi podatke u informacioni sistem Fonda za zaštitu okoliša FBiH. Evidentiran je nedostatak kada je konstatovano da predmetni izvještaji ne sadrže sve vrste otpada koje operater produkuje. Ovaj nedostatak je operater naknadno otklonio.

18. Fondu za zaštitu okoliša FBiH dostaviti Godišnji izvještaj o produkciji/nastanku otpada po kategorijama i količinama na obrazcu iz Priloga 3. Uredbe o informacionom sistemu upravljanja otpadom u cilju unosa podataka u Registar svih obveznika izvještavanja ovog informacionog sistema;

Rok: najkasnije do 31.03. tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu

Realizacija: Operater dostavlja Godišnje izvještaj o produkciji/nastanku otpada po kategorijama i količinama.

19. Fondu za zaštitu okoliša FBiH ili ovlaštenom operateru sistema upravljanja ambalažom i ambalažnim otpadom dostaviti izvještaj o plasmanu ambalaže i ambalažnog otpada na tržište Federacije BiH;

Rok: najkasnije do 31.03. tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu

Realizacija: Operater dostavlja podatke o plasmanu ambalaže i ambalažnog otpada na tržište Federacije BiH Fondu za zaštitu okoliša FBiH.

20. Ukoliko se u pogonima i postrojenjima operatera eventualno pojavi otpad nepoznatog sadržaja, AMZ i odgovorno lice za upravljanje otpadom pogona gdje se pojavio predmetni otpad su dužni odmah izvijestiti nadležnu inspekciju za zaštitu okoliša u cilju vršenja pregleda i poduzimanja mjera predviđenih odredbama Pravilnika o postupanju s otpadom koji se ne nalazi na listi opasnog otpada ili čiji je sadržaj nepoznat;

Rok: Stalna obaveza

Realizacija: Nisu evidentirani slučajevi pojave otpada nepoznatog sadržaja.

21. Provesti postupak procjene uticaja na okoliš i pribavljanja rješenja o zatvaranju deponije Rača u skladu sa Zakonom o zaštiti okoliša i Zakona o upravljanju otpadom provođenjem postupka procjene uticaja na okoliš za prestanak rada i zatvaranje industrijske deponije Rača u skladu sa članom 68. stav 2. alineja c) Zakona o zaštiti okoliša;

Rok: najkasnije do kraja 2022. godine.

Realizacija: Mjera nije realizirana. Operater nije proveo postupak procjene uticaja na okoliš i pribavljanja rješenja o zatvaranju deponije Rača.

22. Poduzeti i provesti sve mjere za izbjegavanje rizika od zagađenja/ugrožavanja okoliša i za povrat lokacije na kojoj se nalazi industrijska deponija Rača u zakonom propisano stanje okoliša predviđene Zakonom o upravljanju otpadom, rješenjem o procjeni uticaja na okoliš, te rješenjem o zatvaranju industrijske deponije Rača, u skladu sa Pravilnikom o sadržaju plana prilagođavanja upravljanja otpadom za postojeća postrojenja za tretman ili odlaganje otpada i aktivnostima koje preduzima nadležni organ (Sl.novine FBiH br.9/2005).

Rok: 2023./2024. godina.

Realizacija: Mjera nije realizirana. Operater nije pokrenuo aktivnosti koje će doprinijeti izbjegavanju rizika od zagađenja/ugrožavanja okoliša i za povrat lokacije na kojoj se nalazi industrijska deponija Rača shodno navedenim zakonskim obavezama.

Pogon Visoka peć

1. Instalirati novi sistem za automatski monitoring emisija na dimnjaku kaupera, kako bi se osigurala validnost podataka o kontinuiranom mjerenju emisija u zrak;

Rok: 2022. godina

Realizacija: AMS na dimnjaku kaupera instaliran. QAL 2 urađen.

2. Nabavka i instaliranje softvera za praćenje emisija na dimnjaku kaupera i parametara tehnološkog procesa u operativnom centru (OPC) Visoke peći u cilju efikasnije kontrole tehnološkog procesa i smanjivanja emisija u zrak;

Rok: 2022. godina

Realizacija: Instaliran novi softver u OPC centru u sklopu instaliranja mjerne opreme.

3. Dnevni, sedmični i mjesečni nadzor nad tehničkom ispravnošću i funkcionalnošću svih tehničkih sistema za otprašivanje/prečišćavanje u pogonu Visoka peć u skladu sa Planom kontrole ispravnosti uređaja za otprašivanje u cilju što njihovog efikasnijeg funkcionisanja i smanjivanja emisija prašine ispod dozvoljenih graničnih vrijednosti o čemu treba voditi urednu evidenciju, koja treba biti dostupna odgovornim licima pogona Visoka peć i Departmenta za energetiku i okoliš;

Rok: stalna obveza

Realizacija: U Departmentu za energetiku i okoliš je evidentiran samo jedan izvještaj (izvještaj o godišnjem remontu iz oktobru 2022. godine).

4. Periodična kontrola efikasnosti svih tehničkih sistema za otprašivanje/prečišćavanje u pogonu Visoka peć u sklopu periodičnog monitoringa emisija u zrak na osnovu koje obavezno treba poduzimati korektivne mjere za otklanjanje uzroka povećanih emisija kada se monitoringom utvrde veće emisije od dozvoljenih graničnih vrijednosti o čemu treba voditi urednu evidenciju;

Rok: prema planu monitoringa emisija

Realizacija: U pogonu Visoka peć nije bilo prekoračenja dozvoljenih graničnih vrijednosti pa operater smatra da time nije bilo potrebe za korektivnim mjerama.

5. Redovno kvalitetno održavanje svih tehničkih sistema za otprašivanje/prečišćavanje uključujući pripadajuću opremu i instalacije u cilju obezbjeđenja njihovog efikasnog rada o čemu treba voditi urednu evidenciju;

Rok: stalna obaveza prema planu održavanja

Realizacija: U Departmentu za energetiku i okoliš je evidentiran samo jedan izvještaj (izvještaj o godišnjem remontu iz oktobra 2022. godine).

6. Planom održavanja tehnološke opreme i tehničkih sistema za otprašivanje obavezno planirati neophodne mjere za preveniranje tehnoloških poremećaja i incidentnih situacija koje uzrokuju povećane emisije i zagađivanje zraka;

Rok: stalna obaveza

Realizacija: Operater posjeduje „Upustvo za smjensko osoblje Visoke peći u slučaju povećane koncentracije prašine na dimnjaku kaupera“, iz aprila 2023. godine.

7. Svakodnevno poduzimati i provoditi preventivne i sanacione mjere za smanjivanje i kontrolu difuznih i fugitivnih emisija u pogonu Visoka peć uključujući sva postrojenja i uređaje na kojima se javljaju difuzne i fugitivne emisije kao i havarijalnu jamu sirovog gvožđa, vanjske radne površine i puteve u pogonu Visoka peć (održavanje opreme, čišćenje površina, pranje saobraćajnica, vlaženje vanjskih radnih površina i sl.);

Rok: stalna obaveza

Realizacija: Operater posjeduje „Plan održavanja cestovne infrastrukture za ArcelorMittal d.o.o. Zenica za 2023. godinu iz decembra 2022. Nisu predloženi izvještaji o realizaciji Plana održavanja cestovne infrastrukture kao ni izvještaji o realizaciji Plana održavanja opreme.

Operacije nakon obustave rada pogona Koksara

Operater je obustavu rada pogona i postrojenja Koksara izvršio bez prethodno izvršene procjene uticaja na okoliš kako je predviđeno odredbama Zakona o zaštite okoliša (Službene novine Federacije BiH broj 15/21) i Uredbe o projektima za koje je obavezna procjena uticaja na okoliš i projektima za koje se odlučuje o potrebi procjene uticaja na okoliš ("Službene novine Federacije BiH", broj: 51/21, 33/22 i 104/22)

Operater je obustavu rada pogona i postrojenja Koksara izvršio bez pribavljene/revidirane okolinske dozvole kako je predviđeno odredbama Zakona o zaštite okoliša (Službene novine Federacije BiH broj 15/21) i Uredbe kojom se utvrđuju pogoni i postrojenja koja moraju imati okolišnu dozvolu (službene novine Federacije BiH broj 51/21,74/22).

Operater je obustavu rada pogona i postrojenja Koksara izvršio suprotno naredbi donesenoj zapisnikom br. UP1-10-19-3-00013/2024-1004-P-1004-1-P i rješenjem br. UP1-10-19-3-00013/2024-1004-P-1004-2-P od 25.04.2024. godine.

Operater nije pismeno obavijestio nadležni organ o ispunjavanju mjera poduzetih nakon što je postrojenje prestalo sa radom, u slučaju prestanka rada pogona ili postrojenja.

Postupak obustave rada pogona Koksara je, kako je inspektoru predloženo, izvršen prema instrukcijama od strane korporacije u skladu sa njihovim standardima i procedurama:

- Ubrizgavanjem azota je izduvan plin koji potencijalno može izazvati požar ili eksploziju,
- Sve količine katrana su ranije isporučene i tankovi za katran su ispražnjeni i očišćeni,
- Zaostala količina amonijačne vode je prebačena u tankove za katran i ista se trenutno tretira na biohemijском postrojenju.
- Količine opasnog taloga u plinovodu, količine katranskog mulja i ostalih potencijalno opasnih kategorija otpada nisu poznati a biće zbrinjavane prema uputama koje će biti definisane projektom demontaže. Projektni zadatak u prilogu zapisnika.

Na biohemijском postrojenju je izvršena obrada svih zaostalih količina amonijačne vode zaključno sa 18.11.2024. godine.

Od ostalih otpadnih materijala su zbrinute sljedeće količine i vrste.

- 190 t sumporne kiseline
- 20 t
- 0,5 t aluminijskog lima
- 8,25 t mase za keramičko zavarivanje
- 23,82 t šamotne opeke
- 60 kom gusanih ploča
- 20 setova ramova.

Operater je izradio interni plan operacija nakon obustave rada pogona Koksara sa procijenjenim količinama dodatno zaostalih količina otpadnih materijala i trenutno je u fazi prikupljanja ponuda za izradu projekta demontaže.

Do sada nije bilo prijavljenih incidenata na tankovima vezanih za potencijalno korodiranje istih.

28.8.2025

Federalni inspektor zaštite okoliša